

Arbejdsskadestyrelsens vejledning om fradrag i erstatning for tab af erhvervsevne, når skadelidte er tjenestemand eller lignende

INDHOLD

1. Baggrund og lovgrundlag 5
2. Hvem omfatter reglen 5
3. I hvilken ydelse trækkes der fra 6
4. Hvornår sker der ikke fradrag 6
5. Indholdet af fradragsreglen 6
6. Specielt om enker og enkemænd 7
7. Beregningen af fradraget 7
8. Andre oplysninger 8

Bilag 10

1. Baggrund og lovgrundlag:

Hvis en tjenestemand bliver udsat for en arbejdsskade, kan der blive tale om erstatning for tab af erhvervsevne i henhold til lov om forsikring mod følger af arbejdsskade.

Pågældende kan også blive berettiget til en højere pension (»tilskadekomstpension«) efter lov om tjenestemandspension på grund af den samme skade.

I så fald bliver den samme skade erstattet to gange.

Lov om forsikring mod følger af arbejdsskade har en bestemmelse, som skal forhindre »dobbelterstatning« ved arbejdsskader.

De bestemmelser, der har betydning for beregningen af eventuelle fradrag, er trykt bagest i denne vejledning.

Det gælder § 32, § 36 og § 39 i lov om forsikring mod følger af arbejdsskade, og det gælder § 2 og § 8 i lov om tjenestemandspension.

2. Hvem omfatter reglen:

Tjenestemænd, der har ret til pension efter lov om tjenestemandspension.

Personer, som er ansat på samme vilkår som tjenestemænd. En del kommuner og visse virksomheder har regler, som svarer til tjenestemandspensionslovens regler.

De efterladte ægtefæller efter ovenstående personer.

3. I hvilken ydelse trækkes der fra:

Et eventuelt fradrag sker i erstatningen for tab af erhvervsevne eller i erstatningen for forsørgertab.

Beregningen foretages af Arbejdsskadestyrelsen i henhold til lov om forsikring mod følger af arbejdsskade.

4. Der sker ikke fradrag:

- i godtgørelse for men

- når pension efter lov om tjenestemandspension og erstatning efter lov om forsikring mod følger af arbejdsskade ikke skyldes den samme arbejdsskade

- hvis arbejdsskaden indtræffer for en anden arbejdsgiver end den, som har været med til at betale pensionen

- i erstatning til efterladte børn efter lov om forsikring mod følger af arbejdsskade, idet børnepensionen efter lov om tjenestemandspension ikke er afhængig af den afdødes pensionsalder

- hvis den arbejdsskadede allerede har ret til pension efter 37 års tjeneste, når han bliver pensioneret.

5. Indholdet af fradragsreglen:

Når en arbejdsskade giver ret til erstatning for tab af erhvervsevne, har den skadelidte efter lov om tjenestemandspension ret til den såkaldte »tilskadekomstpension«.

Normalt beregnes pensionen efter det antal år, en tjenestemand har været ansat i den pensionsgivende stilling (»ordinær pension«).

Tilskadekomstpension betyder, at pensionen beregnes, som om pågældende har opnået pension efter 37 år i tjenesten.

Det er denne forhøjelse af pensionen, der danner grundlag for fradraget i erstatningen for tab af erhvervsevne.

Hvis den arbejdsskadede allerede har ret til fuld pension efter 37 års tjeneste, bliver pensionen ikke forhøjet på grund af arbejdsskaden, og erstatningen for tab af erhvervsevne skal derfor ikke nedsættes.

6. Specielt om enker og enkemænd:

Reglen er den samme, hvis en enke eller enkemand får forhøjet pension efter reglerne om tilskadekomstpension og samtidig får erstatning for forsørgertab i henhold til lov om forsikring mod følger af arbejdsskade.

Bestemmelsen har dog kun begrænset anvendelse, idet den efterladte ved at få den forhøjede pension typisk vil få for høj indkomst til at kunne få erstatning efter lov om forsikring mod følger af arbejdsskade.

7. Beregningen af fradraget:

7.1 Hvis erstatningen for tab af erhvervsevne udbetales som en løbende ydelse, er fradraget to tredjedele af forskellen mellem tilskadekomstpensionen og den ordinære pension, som den pågældende ville have fået, hvis han var blevet afskediget efter de almindelige pensionsregler.

Denne beregning sker løbende hvert år pr. 1. april.

Eksempel:

Tilskadekomstpension	120.000 kr. om året
Ordinær pension	90.000 kr. om året

Forskel	30.000 kr. om året
Erhvervsevnetabserstatning	140.000 kr. om året
Fradrag 2/3 af 30.000 kr.	20.000 kr. om året

Skadelidte får udbetalt	120.000 kr. om året
	som løbende ydelse.

7.2 Hvis erstatningen for tab af erhvervsevne bliver udbetalt som et engangsbeløb, bliver forskellen mellem tilskadekomstpensionen og den ordinære pension omregnet til et engangsbeløb, hvoraf to tredjedele bliver trukket fra erhvervsevnetabserstatningen.

Eksempel:

Tilskadekomstpension	120.000 kr. om året
Ordinær pension	90.000 kr. om året

Forskel	30.000 kr. om året
Kapitaliseret erhvervsevnetabs- erstatning	300.000 kr. som kapital
Fradrag: 2/3 af 30.000 kr. X kapitaliserings- faktor (fx 8)	160.000 kr. som kapital

Skadelidte får udbetalt	140.000 kr. som kapital

7.3 Efter lov om forsikring mod følger af arbejdsskade kan den, der har ret til erstatning for erhvervsevnetab på 50 procent eller derover, kræve at få udbetalt de 50 procent (og ikke mere) som et kapitalbeløb. Det, der ligger over 50 procent, skal udbetales som en løbende ydelse.

I sådanne tilfælde omsættes, hvad der svarer til 50 procent erhvervsevnetab, og heri fradrages kapitalværdien af en forholdsmæssig del af fradraget.

Eksempel:

Erhvervsevnetab 65 procent.

Årlig ydelse før fradrag	130.000 kr. om året
Fradrag	26.000 kr. om året

Skadelidte får udbetalt	104.000 kr. om året

Skadelidte ønsker størst mulig kapitalisering, hvilket betyder kapitalisering svarende til 50 procent erhvervsevnetab.

Kapitalværdi af 50 procent erhvervsevnetab, kapitaliseringsfaktor 8.

130.000 kr. X 50/65 X 8 = 100.000 kr. X 8 = 800.000 kr.	
fradrag 26.000 kr. X 50/65 X 8 = 20.000 kr. X 8 = 160.000 kr.	

Skadelidte får udbetalt	640.000 kr.
samt en fremtidig løbende ydelse på	30.000 kr. om året
hvor i fradrages 15/65 af 26.000 kr.	6.000 kr. om året

det vil sige	24.000 kr. om året

8. Andre oplysninger, som kan have interesse:

8.1 Samordningsfradrag:

Hvis en tjenestemand foruden sin tjenestemandspension også er berettiget til førtidspension, sker der et fradrag i tjenestemandspensionen. Dette kaldes »samordningsfradrag«.

Ved beregningen af fradrag på grund af forhøjet tjenestemandspension ses der bort fra samordningsfradraget.

Reglen om samordningsfradrag bortfalder fra 1. januar 1994.

8.2 Kvalificeret svagelighedspension:

Ved siden af den almindelige svagelighedspension giver lov om tjenestemandspension adgang til at udbetale en såkaldt »kvalificeret svagelighedspension«. Det sker, når en tjenstemand bliver afskediget på grund af sygdom og får tilkendt mellemste eller højeste førtidspension, inden pågældende er fyldt 60 år. Pensionen bliver i det tilfælde beregnet, som om han var blevet i tjenesten, til han var fyldt 67 år.

Pensionen vil blive beregnet efter reglerne om tilskadekomstpension, hvis der tilkendes erstatning for erhvervsevnetab, og den skadelidte kan ikke vælge at fortsætte den kvalificerede svagelighedspension.

8.3 Forsikringssselskabet betaler til pensions giver.

Hvis et forsikringssselskab skal betale en mindre erstatning for erhvervsevnetab på grund af, at den arbejdsskadede har ret til tilskadekomstpension, skal forsikringssselskabet betale forskellen til den myndighed, der udbetaler pensionen.

INDHOLD BILAG

Uddrag af lov om tjenestemandspension

§ 2 En tjenestemand er berettiget til egenpension, når han efter 10 fulde års ansættelse i en stilling, i hvilken ansættelsen efter regler i §§ 4, 4 a og 4 b kan medregnes i pensionsalderen, afskediges på grund af alder, som følge af helbredsbetaget utjenstydgtighed eller anden ham utilregnelig årsag. En tjenestemand på prøve, der ikke er varigt ansat i en anden tjenstemandsstilling, og som ikke er fundet egnet til varig ansættelse efter prøvetidens udløb og afskediges af denne årsag, er ikke berettiget til egenpension, medmindre den pågældende har fået inddraget en pension efter § 10.

Stk. 2. Uanset ansættelsestidens længde har en tjenestemand dog ret til egenpension efter §§ 7-8, såfremt afsked finder sted på grund af nedsættelse af erhvervsevnen som nævnt i § 7 eller skyldes følger af tilskadekomst under udførelse af tjenesten.

Stk. 3. Har en tjenestemand forud for sin ansættelse i tjenstemandsstilling været omfattet af en pensionsordning, der har været knyttet til beskæftigelse, som efter reglerne i §§ 4, 4 a og 4 b ikke kan medregnes i pensionsalderen, kan finansministeren efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at sådan beskæftigelse medregnes som ansættelsestid efter stk. 1 med indtil 10 år.

§ 8 Finder afsked sted på grund af utjenstydgtighed, som er forårsaget af, at der under udførelse af tjenesten er overgået tjenstemanden en tilskadekomst, der begrunder krav på erstatning for tab af erhvervsevne i henhold til lov om arbejdsskadeforsikring, er han berettiget til den egenpension, der gælder for en pensionsalder på 37 år.

Stk. 2. Har en tjenestemand ved grov uagtsomhed eller ved beruselse selv hidført eller væsentlig bidraget til tilskadekomsten, kan finansministeren bestemme, at forhøjet pension efter stk. 1 bortfalder eller nedsættes.

Stk. 3. Finansministeren kan yde pension efter reglerne i stk. 1 til polititjenestemænd samt tjenstemænd i det tidligere toldgrænsekorpset, der afskediges på grund af utjenstydgtighed, som skyldes følgerne efter ophold i tyske koncentrationslejre.

Uddrag af lov om forsikring med følger af arbejdsskade

§ 32. Har arbejdsskaden medført nedsættelse af skadelidtes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, tilkommer der den pågældende erstatning for tab af erhvervsevne. Der ydes ikke erstatning, hvis erhvervsevnetabet er mindre end 15 pct.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af erhvervsevnetabet tages hensyn til skadelidtes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

Stk. 3. Erstatning for tab af erhvervsevne til et barn med fosterskade. jf. § 10, stk. 1, nr. 2, eller til et barn med sygdomme som følge af påvirkning af forældrene før befrugtning eller efter fødslen, jf. § 10, stk. 2, kan tidligst ydes fra skadelidtes 15. år.

Stk. 4. Erstatningen tilkendes som en løbende ydelse, medmindre denne kapitaliseres efter reglerne i § 43.

Stk. 5. Ved fuldstændigt tab af erhvervsevne udgør den løbende ydelse årlig 4/5 af skadelidtes årsløn, jf. § 41, og ved nedsættelse af erhvervsevnen en forholdsmæssig del heraf.

Stk. 6. Den årlige ydelse udbetales med 1/12 månedlig forud og løber fra tidspunktet for afgørelsen, medmindre særlige omstændigheder taler for et andet tidspunkt.

Stk. 7. Fra udgangen af den måned, hvor den erstatningsberettigede fylder 67 år, afløses den løbende ydelse af et engangsbeløb på 2 gange den årlige ydelse efter stk. 5. Er en erstatningsberettiget på tidspunktet for afgørelsen fyldt 67 år, udbetales erstatningen som anført i 1. pkt.

§ 36. Den, der er berettiget til overgangsbetøb efter § 35, stk. 1-3, og som ved skadelidtes død har mistet en forsørger, eller som ved dødsfaldet på anden måde har fået sine forsørgelsesmæssige forhold forringet, har ret til erstatning herfor. Erstatningen fastsættes under hensyn til forsørgelsens omfang og den efterlattedes muligheder for at forsørge sig selv når alder, helbredstilstand, uddannelse, beskæftigelse samt forsørgerforhold og økonomiske forhold tages i betragtning.

Stk. 2. Erstatningen ydes i form af en tidsbestemt løbende ydelse, som årlig udgør 30 pct. af afdødes årsløn, jf. § 41, og som udbetales med 1/12 månedlig forud. Perioden kan højst fastsættes til 10 år. Udbetales der i anledning af dødsfaldet efterindtægt, udbetales ydelsen dog først fra udløbet af efterindtægtsperioden.

Stk. 3. Ydelse efter stk.2 løber uændret i den fastsatte periode, medmindre ydelsen helt eller delvis omsættes til kapitalbeløb eller den berettigede afgår ved døden.

Stk. 4. Fra udgangen af den måned, hvor den erstatningsberettigede fylder 67 år, afløses den løbende ydelse af et engangsbeløb på 2 gange den årlige ydelse. Er en erstatningsberettiget på tidspunktet for skadelidtes død fyldt 67 år, udbetales erstatningen som anført i 1. pkt.

Stk. 5. Er en efterladt ikke anset for erstatningsberettiget efter stk. 1, kan den pågældende inden for en frist på 5 år fra modtagelsen af meddelelsen herom kræve erstatningsspørgsmålet genoptaget. På samme måde kan en efterladt, der har fået tilkendt erstatning efter stk. 1, jf. stk.2, inden for en frist på 5 år efter ydelsens ophør kræve erstatningsspørgsmålet genoptaget med henblik på tilkendelse af yderligere tidsbestemt løbende ydelse.

§ 39. Tilkommer der som følge af arbejdsskaden den skadelidte pension efter lov om tjenestemandspension, nedsættes værdien af skadelidtes erstatning for tab af erhvervsevne efter denne løb. Nedsættelsen sker med 2/3 af værdien af det beløb, hvormed tjenestemandspensionen er forhøjet ud over den pension, der svarer til tjenstealderen på tidspunkt for pensioneringen.

Stk. 2. Medfører arbejdsskaden døden, og tilkommer der som følge af dødsfaldet de efterladte pension efter lov om tjenestemandspension, nedsættes erstatning for tab af forsørger efter denne lov med 2/3 af det beløb, hvormed tjenestemandspensionen er forhøjet ud over den pension, der svarer til afdødes tjenstealder på tidspunktet for dødsfaldet.

Stk. 3. Ved beregning af den tjenestemandspension, som efter stk. 1 og 2 lægges til grund for fastsættelse af erstatningen efter denne lov, ses der bort fra det samordningsfradrag, der er nævnt i kapitel 9 i lov om tjenestemandspension.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 anvendes tilsvarende på andre erstatningsberettigede efter denne lov, for hvem der med hensyn til pension er fastsat regler, der svarer til reglerne i lov om tjenestemandspension. I disse tilfælde betaler forsikringselskabet til pensionsgiveren et beløb svarende til det beregnede fradrag i skadelidtes eller de efterlattes erstatning efter denne lov.